روزنامه صبح ایران
وطن امروز
VATANEMROOZ.IR
پنجشنبه | ۲۸ خرداد ۱۴۰۵ | ۳ محرم ۱۴۴۸ | ۱۸ ژوئن ۲۰۲۶ | سال هجدهم | شماره ۴۶۳۹ | ۴ صفحه | ۱۰ هزار تومان
۱۱۹۱ سال و ۲۹۰ روز گذشت
VATAN-E-EMROOZ | VOL.18 | NO.4639 | THU.JUN.18, 2026 | ISSN:2008-2886

توضیحات قالیباف درباره اهمیت شراکت راهبردی با شرق در اتاق بازرگانی ایران

حالا نوبت چین است

صفحه ۲

مروری بر آیین‌های عاشورایی در گوشه و کنار جهان

عشق بدون مرز

صفحه ۴

ترامپ با عقب‌نشینی از مواضع گذشته خود درباره دسترسی ایران به اموال بلوکه‌شده‌اش:

باید پول ایرانی‌ها را پس بدهیم

صفحه ۲

تیترهای امروز

گزارش «وطن امروز» از تحلیل صاحبنظران درباره شکل‌گیری نظم جدید منطقه‌ای پس از جنگ آمریکا و رژیم صهیونیستی علیه ایران

معماری ایرانی

صفحه ۳

اختلافات گروه ۷ و نقش برجسته موضوع ایران

سایه ایران روی فرانسه

صفحه ۳

ترامپ و معاونش ونس رسما پروژه براندازی نظام سیاسی ایران و بازگشت پهلوی را انکار کردند

عاقبت وطن‌فروشی

ویژه

■ ونس: ترامپ هرگز نگفت هدفش از آغاز جنگ علیه ایران روی کار آوردن رضا پهلوی است

صفحه ۲

چرا تفاهم با ایران، یک شکست بزرگ و عقبگرد آشکار برای دونالد ترامپ است؟

ضربه به چشم امپراتوری!

نگاه

علیرضا حقیقت

ایران و مناسبات پیچیده ترامپ و نتانیاهو

قرار است جمعه در سوییس، تفاهمنامه پایان جنگ ایران و ایالات متحده امضا شود. ۱۱۱ روز پس از اینکه دونالد ترامپ جنگی را به امید تسلیم و فروپاشی ایران، علیه کشورمان آغاز کرد، حالا در پی یک شکست مفتضحانه، پای میز مذاکره خواهد آمد؛ بـرای پایان جنگی که بزرگ‌ترین شکست نظامی را به آمریکا در تاریخ ۲۵۰ ساله آن کشور تحمیل کرد. این ادعای پرطمطراقی نیست و مروری بر تولیدات فکری و رسانه‌ای در ایالات متحده گویای اثبات این گزاره است.

بـا امضای تفاهم توسـط دولـت ترامپ، در فضای جهانی و متحدان آمریکا امید اسـت این اتفاق به جنگی پرهزینه و کاملاً بی‌حاصل پایان دهد. عملیات موسـوم به «خشـم حماسی» از همان اول با استراتژی نامشخص و ارزیابی‌های نادرست آغاز شد. تمام فشاری که دونالد ترامپ تحمل می‌کند به این برمی‌گردد که او همه اعتبار آمریکا را پای جاه‌طلبی سیاسی نتانیاهو و برآورد اشتباه بی‌بی، موساد و کابینه صهیونی از جنگ علیه ایران، ذبح کرد.

جنگ ۴۰ روزه، در نتیجه پرانتز بازی که پس از جنگ ۱۲ روزه ایجاد شده بود، شکل گرفت که خودِ همان جنگ هم یک اشتباه مهلک بود که بـا وجود ضربات وارده به ایران اما برنامه‌ریزی ۳ دهه‌ای اسرائیل برای ایران را در ۱۲ روز سوزاند، همچنین ضرباتی بی‌سابقه به رژیم صهیونیستی وارد آورد که نتایج آن هنوز ادامه دارد و با گذشت یک سال از جنگ ۱۲ روزه، تل‌آویو هنوز نتوانسته ذخایر رهگیر خود را بازیابی کند. جنگ تابستان گذشـته با ادعای نابودی برنامه هسته‌ای ایران شروع شد و زوج ترامپ - نتانیاهو تا ماه‌ها بعد از آتش‌بس ادعا می‌کردند برنامه هسته‌ای ایران از بین رفته اما آنها ۹ اسفند جنگ رمضان را دوباره با همین ادعا آغاز کردند. قرار بود در این جنگ آنچنان که ترامپ به برخی رهبران منطقه گفته بود، طی ۳ روز نظام ایران سقوط کند. نیویورک تایمز بعداً در گزارش مشـهور خود نوشـت در جلسه بریفینگ شروع عملیات در اتاق وضعیت کاخ سفید، ژنرال دن کین به ترامپ می‌گوید اگر ایران تنگه هرمز را ببندد چه؟ رئیس‌جمهور در جواب می‌گوید کار به آنجا نمی‌کشد!

همچنین قرار بود در این جنگ، توان نظامی ایران از بین برود و ایران موشـکی برای شلیک نداشـته باشـد، همزمان عملیاتی برای خروج ذخایر اورانیوم ۶۰ درصد ایران انجام شود و یک جبهه جدید زمینی هم از غرب ایران باز شود و تجزیه‌طلبان مسلح از اقلیم کردستان عراق وارد ایران شوند.

ادامه در صفحه ۳

امیرعباس نوری: یکی از سـوالاتی که این روزها درباره تفاهمنامه پایان جنگ میان ایران و آمریکا مطرح است، وضعیـت تعهد آمریکا در موضوع پایان جنگ در لبنان است. در متن این تفاهمنامه آمریکایی‌ها متعهد شده‌اند جنـگ در همه جبهه‌هـا از جمله جبهه لبنان متوقف شود. یکی از نکات مهم درباره این تعهد آمریکا این است که برای نخستین‌بار آمریکا در یک توافق بین‌المللی از جانب رژیم صهیونیسـتی تعهداتی را پذیرفته است اما اکنون سـوال این است: با توجه به سیاست‌ها و مواضع سران رژیم صهیونیستی، آیا آنها نهایتاً خواهند پذیرفت جنگ در لبنان را متوقف و طبق تفاهمنامه به مرزهای زمان آتش‌بس عقب‌نشینی کنند؟

نتانیاهو و کاتس (وزیر جنگ وی) اعلام کرده‌اند نه‌تنها به موقعیت زمان آتش‌بس باز نخواهند گشـت، بلکه به حملات خود در لبنان ادامه خواهند داد و رژیم در عمل همین کار را هم کرده اسـت. از زمان اعلام توافق میان ایران و آمریکا اگرچه از شدت حملات رژیم صهیونیستی به لبنان کاسته شده اما ده‌ها بار تعهد آمریکا مبنی بر توقف جنگ در لبنان را نقض و به این کشور حمله کرده است.

بر اساس هماهنگی‌ها و توافقات شکل گرفته قرار است روز جمعه در سـوییس، تفاهمنامه از سوی نمایندگان ایران و آمریکا امضا شود اما قطعاً تا آن زمان، آمریکا باید تکلیف موضوع لبنان را تعیین کند. ترامپ طی روزهای اخیـر در چند نوبت گفته جنگ در لبنان باید متوقف شود. او همچنین از رفتار و اقدامات رژیم صهیونیستی ابراز نارضایتی کرده است. برخی رسانه‌های آمریکایی و رسانه‌های وابسته به رژیم مدعی شده‌اند ترامپ اخیراً در تماس‌هایی که با نتانیاهو داشته، با او به تندی صحبت کرده اسـت. این رسـانه‌ها حتی مدعی شده‌اند ترامپ بـه نتانیاهو پرخـاش و توهین کرده اسـت. در همین راسـتا ترامپ روز دوشنبه در اظهار نظری گفت اگر او و حمایت‌هایش نباشد، اسرائیلی وجود نخواهد داشت. حتی گفته شده هفته گذشته در جریان تماس ترامپ با نتانیاهو پس از حمله رژیم صهیونیستی به ضاحیه، ترامپ به نتانیاهو یادآور شده اگر حمایت‌های او نبود، نتانیاهو الان باید پشت میله‌های زندان بود. موارد مختلف دیگری نیز مطرح شده که حاکی از عصبانیت ترامپ از مواضع و اقدامات نتانیاهو علیه لبنان است.

چه این اختلافات واقعی باشد و چه بر اساس سناریوی قدیمی پلیس خوب، پلیس بد نمود پیدا کرده باشـد، تاثیری بر مواضع ایران نسبت به تفاهمنامه ندارد.

طبق تفاهمنامه پایان جنگ، آمریکا متعهد شده جنگ در لبنان متوقف شود و رژیم صهیونیستی به موقعیت زمان اعلام آتش‌بس با لبنان عقب‌نشینی کند. این تعهدی است که ترامپ پذیرفته و قطعاً این تعهد او، نقش کلیدی در پذیرش این تفاهمنامه از سوی ایران داشته است. بنابراین مطلقاً نمی‌توان حالتی را تصور کرد که ایران نسبت به تعهدات خود در تفاهمنامه پایبند باشـد، در حالی که رژیم صهیونیستی به حملات خود به لبنان ادامه دهد.

تا روز جمعه، ترامپ فرصت دارد این مسـاله را حل کند. طبیعی و بدیهی است نتانیاهو با این موضوع مخالف است. دست کم به ۲ دلیل:

۱- پذیرش این تعهد از سوی نتانیاهو یک شکست بزرگ در کارنامه‌اش ثبت خواهد کرد. توقف جنگ و عقب‌نشینی بـه مواضع زمان آتش‌بس، یعنـی بی‌فایده بودن همه آنچه رژیم طی نزدیک به ۲ سـال اخیر در لبنان انجام داده و این یک شکست مفتضحانه برای نتانیاهو و رژیم صهیونیستی است.

۲- نتانیاهو اکنون در سرزمین اشغالی به‌شدت تحت فشار است. منتقدان و مخالفان نتانیاهو معتقدند او به واسطه سیاست‌های جنگ‌طلبانه و تنش‌زای خود در منطقه، باعث شده رژیم صهیونیستی به شکل بی‌سابقه‌ای وابسته به آمریکا شود و همین موضوع موجب شده سیاست‌های رژیم در عمل تابعی از سیاست‌ها و منافع آمریکا شود. به همین خاطر، اکنون انتقادات بی‌سابقه‌ای علیه نتانیاهو مطرح اسـت. این وضعیت باعث شده موقعیت نتانیاهو در آستانه انتخابات پارلمانی رژیم به مخاطره بیفتد. به اعتقاد کارشناسان، در صورتی که نتانیاهو در نهایت ناچار به پذیرش توقف جنگ و عقب‌نشـینی از جنوب لبنان شود، به احتمال زیاد انتخابات را خواهد باخت و باید با نخست‌وزیری خداحافظی کند؛ اتفاقی که اگر بیفتد، به جریان افتادن پرونده قضایی نتانیاهو و محاکمه و زندانی شدن او بسیار محتمل خواهد شد.

بنابراین پیداست نتانیاهو در قبال این تعهد آمریکا در تفاهمنامه پایان جنگ با ایران، به‌شدت تحت فشار است. به همین خاطر، احتمال عدم پذیرش این موضوع توسط نتانیاهو بسیار بیشتر از احتمال پذیرش آن است.

اما اگر در نهایت رژیم صهیونیسـتی از توقف جنگ در لبنان و عقب‌نشینی به مرزهای زمان آتش‌بس امتناع کند، آن وقت سرنوشت تفاهمنامه میان ایران و آمریکا در هاله‌ای از ابهام قرار می‌گیرد. عدم توقف جنگ در لبنان و عدم عقب‌نشینی رژیم به موقعیت زمان آتش‌بس، به منزله نقض فاحش تفاهمنامه از سوی آمریکاست.

در این حالت، ایران از یک سو می‌تواند تعهد خود در قبال بازگشایی تنگه هرمز را متوقف یا به صورت کامل از اجرای آن خودداری کند و از آن مهم‌تر، با استناد به نقض تفاهمنامه و عدم پایبندی آمریکا به تعهد خود، از ورود به مرحله دوم تفاهمنامه و آغاز مذاکرات با آمریکا خودداری کند. این وضعیت یک شکست برای ترامپ است، زیرا از یک سـو اعتبار بین‌المللی آمریکا بویژه نزد کشورهای منطقه به‌شدت مخدوش شده و این پیام مخابره می‌شود که آمریکا توان مدیریت، مهار و اقناع رژیم صهیونیستی را ندارد و از آن مهم‌تر، انتقادات داخلی از ترامپ به خاطر تبعیت منافع آمریکا از منافع رژیم صهیونیستی شدت خواهد گرفت. از جنگ ۱۲ روزه به این سو و بویژه پس از حمله مشترک آمریکا و رژیم صهیونیستی به ایران، طیف وسیعی از جریان‌های سیاسی آمریکا، ترامپ را به خاطر ارجحیت دادن منافع رژیم صهیونیستی بر منافع آمریکا مورد سرزنش قرار دادند. در مقابل ترامپ بارها تلاش کرد این انتقاد را انکار کرده و نشان دهد این نتانیاهو است که تابع دیدگاه‌ها و تصمیمات اوست. یکی از اهداف ترامپ از دادن تعهـد پایان جنگ در لبنان در متن تفاهمنامه بـا ایران، همین موضوع اسـت. بـه عبارتی وی تلاش می‌کند افکار عمومی در آمریکا را متقاعد کند اسرائیل تابع سیاست‌ها و تصمیمات اوست. بنابراین اینجا یک آزمون مهم برای راستی‌آزمایی این ادعای ترامپ است. در صورتی که نتانیاهو از توقف جنگ خودداری کند و با ادامه حملات به لبنان، تفاهمنامه پایان جنگ آمریکا و ایران را به مخاطره اندازد، نه‌تنها اعتبار بین‌المللی، بلکه اعتبار داخلی ترامپ نیز به‌شدت مخدوش خواهد شد و افکار عمومی آمریکا به وضوح شاهد تمرد نخست‌وزیر رژیم از تصمیم ترامپ و همین‌طور شکست تفاهمنامه وی با ایران خواهد بود. این موضوع به وضوح ثابت می‌کند ادعای رئیس جمهور آمریکا مبنی بر حرف‌شنوی نتانیاهو از او خلاف واقع است و اتفاقاً بی‌توجهی رژیم صهیونیستی به تعهدات و توافقات ترامپ، زمینه‌ساز ضایع شدن منافع آمریکا و شخص ترامپ خواهد شد. بنابراین وی ناچار است تا روز جمعه و پس از آن، فکری برای این موضوع کند. از نظر ایران، تفکیک منافع و سیاست‌های آمریکا و رژیم صهیونیستی، موضوعی غیر قابل قبول است، چرا که در عمل، همراستا بودن سیاست‌های این دو، طی سال‌های گذشته، بویژه در دولت دوم ترامپ آشکار شده است، لذا وی نمی‌تواند با این ادعا که نتانیاهو از او حرف‌شـنوی ندارد، خواستار پایبندی ایران به مفاد تفاهمنامه پایان جنگ شود.

بنابراین ادامه جنگ در لبنان و تمرد نتانیاهو از نظرات و تصمیمات ترامپ، مشکل طرف آمریکایی است. اینکه ایران از یک سـو به مفاد تفاهمنامه پایبند بماند، تنگه هرمز را بازگشـایی کند و وارد مرحله دوم تفاهمنامه و انجام مذاکرات با طرف آمریکایی شود و همزمان شاهد ادامـه جنگ در لبنان و احتمـالاً وقوع یک درگیری با رژیم صهیونیستی باشد، مطلقاً امکان‌پذیر نیست. این ۲ گزاره از نظر ایران غیر قابل جمع هسـتند. بنابراین از نظر تهران، ماندگاری تفاهمنامه مشـروط به اجرای همه تعهدات طرف آمریکایی است. تیم مذاکره‌کننده ایـران با پیش‌بینی این موضوع و احتمال تقسـیم کار میان واشنگتن و تل‌آویو، متن تفاهمنامه را به گونه‌ای تنظیم کرده است که در صورت عدم اجرای تعهد توقف جنگ در لبنان و عقب‌نشینی نکردن رژیم صهیونیستی به موقعیت خود در زمان آتش‌بس با لبنان، ایران بتواند تعهدات خود را متوقف کرده و شرایط را به‌سرعت به قبل از توافق بازگرداند. بستن تنگه هرمز برای ایران، تنها در چند ساعت امکان‌پذیر است. به عبارتی، متن تفاهمنامه به گونه‌ای تنظیم شده که ایران می‌تواند با استناد به عدم اجرای تعهدات طرف آمریکایی، بلافاصله تعهد خود درباره بازگشایی هرمز را متوقف و تنگه را به سرعت مسدود کند.

به هر حال، اکنون اصطلاحاً توپ در زمین آمریکاست. ترامپ و معاون او ونس طی روزهای اخیر، بویژه پس از اعلام توافق طرفین روی تفاهمنامه پایان جنگ، مانور گسـترده‌ای روی این تفاهمنامه انجام داده‌اند. آنها این تفاهمنامه را به منزله خروج آمریکا از وضعیت بحرانی پیشین قلمداد کرده و آن را یک پیروزی دیپلماتیک مهم برای کاخ سفید قلمداد کرده‌اند. بنابراین عدم اجرای این تفاهمنامه، یک شکست بزرگ در سیاست خارجی ترامپ محسوب می‌شود. در صورت تمرد نتانیاهو از خواسته‌های ترامپ درباره توقف جنگ در لبنان، همه ناظران، طرف آمریکایی را مسبب شکست دیپلماسی با ایران خواهند دانسـت و عدم مهار نتانیاهو توسط ترامپ را عامل این شکست می‌دانند. بنابراین در این حالت، در صورتی که ایران اقدام به انسداد تنگه هرمز کرده و از ورود به مذاکرات خودداری کند، قاعدتاً تقصیری متوجهش نخواهد بود و هزینه شکست این تفاهمنامه متوجه طرف آمریکایی خواهد بود.

■ زور ترامپ به نتانیاهو می‌رسد؟

آیا ترامپ در نهایت می‌تواند نتانیاهو را متقاعد کند جنگ در لبنان را متوقف و به موقعیت زمان آتش‌بس با لبنان عقب‌نشینی کند؟ این سوال ساده، در خود نکات و موضوعـات پیچیده‌ای دارد. مناسـبات دولت آمریکا و رژیم صهیونیسـتی، یا به عبارات دقیق‌تر، مناسبات ترامپ و نتانیاهو در یک سال اخیر، یکی از موضوعاتی بوده که همواره محل مناقشه تحلیلگران و صاحبنظران بوده است. درباره همراهی عجیب و بی‌سابقه دولت آمریکا با سیاست‌های رژیم صهیونیستی، بویژه موضوع ایران، گمانه‌های مختلفی مطرح شده است. عده‌ای معتقدند نتانیاهو در ماجرای حمله به ایران، ترامپ را فریب داده و با ارائه اطلاعات غلط به ترامپ درباره نتیجه حمله نظامی به ایران، او را گمراه کرده اسـت. در واقع به اعتقاد این کارشناسان، دلیل اصلی همراهی ترامپ با سیاست‌های رژیم در قبال ایران، گزارشات و اطلاعات خلاف و ناقصی بود که نتانیاهو به ترامپ ارائه کرد و او را به این باور رساند حمله نظامی گسترده به ایران، موجب تسلیم جمهوری اسـلامی خواهد شد. برخی مقامات دموکرات از جمله هیلاری کلینتون و جان کری، در هفته‌های گذشته بارها به این موضوع اشاره کردند. کری در یکی از اظهارات خود در انتقاد از حمله نظامی آمریکا به ایران فاش کرد در دولت اوبامـا، نتانیاهو بارها این طرح را به رئیس جمهور وقت آمریکا ارائه کرده بود اما اوباما در نهایت آن را نپذیرفت. وی حتی مدعی شـد در دولت جورج بوش پسـر نیز نتانیاهو تلاش می‌کرد با همین استدلال‌ها بوش را برای حمله به ایران متقاعد کند که در آن زمان نیز ناکام ماند. جان کری سپس تصریح کرد ترامپ تنها رئیس جمهور آمریکا بود که فریب دروغ‌ها و اطلاعات غلط نتانیاهو را خورد و وارد جنگ زیانبار با ایران شد و از همین رو اقدام به شماتت ترامپ کرد.

ادامه در صفحه ۴